

2017. június 13., kedd

P8_TA(2017)0247

Hontalanság Dél- és Délkelet-Ázsiában**Az Európai Parlament 2017. június 13-i állásfoglalása a hontalanságról Dél- és Délkelet-Ázsiában (2016/2220(INI))**

(2018/C 331/03)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Egyesült Nemzetek Szövetségének emberi jogi megállapodásaira, ezen belül pedig az állampolgársághoz való jogra vonatkozóakra, mint például az Egyesült Nemzetek Alapokmányára, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, a gyermek jogairól szóló egyezményre, a faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről szóló egyezményre, a gazdasági, szociális és kulturális jogok nemzetközi egyezségokmányára, a hontalan személyek jogállásáról szóló 1954-es egyezményre, a hontalanság eseteinek csökkentéséről szóló 1961-es egyezményre, a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezményre és annak fakultatív jegyzőkönyvére, a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezményre, a migráns munkavállalók és családtagjaik jogainak védelméről szóló nemzetközi egyezményre,
- tekintettel a hontalanságról valamint az állampolgársághoz való jogról szóló további ENSZ-dokumentumokra, mint például az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR) Végrehajtó Bizottságának 106. számú következtetésére ⁽¹⁾ a hontalanság meghatározásáról, megelőzéséről, illetve csökkentéséről, valamint a hontalan személyek védelméről, amelyet az ENSZ Közgyűlés 2006. évi A/RES/61/137. számú határozata is megerősített,
- tekintettel az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR) által indított, a hontalanság 2024-ig történő megszüntetésére irányuló kampányra ⁽²⁾, illetve a nemzetiségre vonatkozó egyenlő jogokra irányuló globális kampányra, amelyet a UNHCR, a UN Women és mások is támogatnak, és amelyet az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa is jóváhagyott,
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának az emberi jogokról és az állampolgárságtól való önkényes megfosztásról szóló, 2016. július 15-i állásfoglalására (A/HRC/RES/32/5),
- tekintettel az emberi jogokról szóló, az ENSZ világkonferenciája által 1993. június 25-én elfogadott bécsi nyilatkozatra és cselekvési programra ⁽³⁾,
- tekintettel a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével foglalkozó bizottság (CEDAW) 32. számú, a nők menekültstátuszának, menedékjogának, állampolgárságának és hontalanságának nemi dimenziójáról szóló általános ajánlására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének (ASEAN) emberi jogi nyilatkozatára ⁽⁵⁾,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének (5) bekezdésére, amely előírja, hogy „a világ többi részéhez fűződő kapcsolataiban” az EU-nak hozzá kell járulnia „a szegénység felszámolásához és az emberi jogok, különösen pedig a gyermekek jogainak védelméhez, továbbá a nemzetközi jog szigorú betartásához és fejlesztéséhez, így különösen az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt alapelvek tiszteletben tartásához”,
- tekintettel a Tanács az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó cselekvési tervről (2015–2019) szóló, 2015. július 20-i következtetéseire ⁽⁶⁾,
- tekintettel az emberi jogokra és demokráciára vonatkozó, 2012. június 25-i uniós stratégiai keretre és cselekvési tervre ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ <http://www.unhcr.org/excom/exconc/453497302/conclusion-identification-prevention-reduction-statelessness-protection.html>⁽²⁾ <http://www.unhcr.org/protection/statelessness/54621bf49/global-action-plan-end-statelessness-2014-2024.html>⁽³⁾ <http://www.ohchr.org/Documents/ProfessionalInterest/vienna.pdf>⁽⁴⁾ <http://www.refworld.org/docid/54620fb54.html>⁽⁵⁾ http://www.asean.org/wp-content/uploads/images/ASEAN_RTK_2014/6_AHRD_Booklet.pdf⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/council_conclusions_on_the_action_plan_on_human_rights_and_democracy_2015_-_2019.pdf⁽⁷⁾ https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/131181.pdf

2017. június 13., kedd

- tekintettel a Tanács hontalanságra vonatkozó, 2015. december 4-i következtetéseire ⁽¹⁾,
 - tekintettel az EU Mianmarra/Burmára vonatkozó stratégiájáról szóló, 2016. június 20-i tanácsi következtetésekre ⁽²⁾,
 - tekintettel a harmadik országokban az emberi jogok és a migráció helyzetéről szóló, 2016. október 25-i állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel a Mianmarról, különösen a rohingyák helyzetéről szóló, 2016. július 7-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel „Az emberi jogok és a demokrácia helyzete a világban” című, 2013. évi éves jelentésről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról szóló, 2015. március 12-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
 - tekintettel a Külső Politikák Főigazgatóságának „A hontalanság emberi jogokra gyakorolt hatásának kezelése az EU külső tevékenységében” című, 2014. novemberi tanulmányára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére és a Fejlesztési Bizottság véleményére (A8-0182/2017),
- A. mivel a dél-ázsiai és délkelet-ázsiai régió a következő országokból áll: Afganisztán, Banglades, Bhután, Brunei, Kambodzsa, India, Indonézia, Laosz, Malajzia, Maldív-szigetek, Mianmar, Nepál, Pakisztán, Fülöp-szigetek, Szingapúr, Srí Lanka, Thaiföld, Kelet-Timor és Vietnam, amelyek valamennyien tagjai vagy megfigyelői vagy a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének (ASEAN) vagy pedig a Dél-Ázsiai Regionális Együttműködési Szövetségnek (SAARC);
- B. mivel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata megerősíti, hogy jogait és méltóságát tekintve minden ember egyenlőnek születik; mivel az állampolgársághoz való jog és az a jog, hogy senkit se lehessen önkényesen megfosztani állampolgárságától, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata 15. cikkében, valamint más nemzetközi emberi jogi okmányokban is szerepel; mivel ugyanakkor a hontalanság elleni küzdelem nemzetközi jogi okmányai nem érték el elsődleges céljukat, azaz hogy minden embernek biztosítsák az állampolgársághoz való jogát;
- C. mivel az emberi jogok egyetemesek, oszthatatlanok, egymástól függőek és egymáshoz kapcsolódóak; mivel az emberi jogok és alapvető szabadságok minden emberi lény veleszületett jogai, és ezen jogok védelme és érvényesítése a kormányok legfontosabb feladata;
- D. mivel a gyermek jogairól szóló egyezmény, amelyet minden dél- és délkelet-ázsiai ország ratifikált, kimondja, hogy a gyermeket születése után haladéktalanul anyakönyvezni kell, és állampolgárság megszerzésére jogosult; mivel a becslések szerint a világ hontalan népességének felét gyermekek teszik ki, és közülük sokan születésüktől fogva hontalanok;
- E. mivel az ASEAN emberi jogi nyilatkozata megerősíti, hogy mindenkinek joga van az állampolgársághoz a törvényben előírt módon, és „senkit sem lehet állampolgárságától önkényesen megfosztani, illetve az állampolgársága megváltoztatásához való jogától megfosztani”;
- F. mivel a hontalan személyek jogállásáról szóló 1954. évi egyezmény meghatározása szerint a hontalan személy „olyan személyt jelent, akit egy állam sem tart saját joga alapján állampolgárának”; mivel a hontalanságnak sokféle oka lehet, többek között, de nem kizárólagosan a következők: államok jogutódlása és felbomlása, bizonyos esetekben az illetőt az ország elhagyására kényszerítő események, valamint a migráció és az emberkereskedelem, az állampolgárságra vonatkozó törvények változásai vagy hiányosságai, vagy az állampolgárság megszűnése azért, mert az illető hosszú

⁽¹⁾ <http://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2015/12/04-council-adopts-conclusions-on-statelessness/>

⁽²⁾ <http://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2016/06/20-fac-conclusions-myanmar-burma/>

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0404.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0316.

⁽⁵⁾ HL C 316., 2016.8.30., 141. o.

2017. június 13., kedd

időn át külföldön élt, továbbá okozhatja az állampolgárságtól való önkényes megfosztás, nemi, faji, etnikai vagy egyéb alapon történő diszkrimináció, valamint adminisztratív és bürokratikus akadályok, többek között a születési anyakönyvi kivonatok megszerzése vagy nyilvántartásba vétele terén; mivel ezen okok legtöbbje, ha épp nem mindegyike fellelhető a dél- és délkelet-ázsiai országokban a hontalansági esetekben;

- G. mivel fontos megjegyezni, hogy egy adott személy hontalansága független attól, hogy az illető menekült-e; mivel a legtöbb hontalan személy soha nem hagyta el születési helyét, vagy soha nem kelt át nemzetközi határon;
- H. mivel a hontalanság többretű probléma és az emberi jogok széles körű megsértéséhez vezet, többek között, de nem kizárólagosa a születési anyakönyvi kivonatok és más anyakönyvi okmányokkal kapcsolatos problémákhoz, valamint az ingatlanjogokkal kapcsolatos egyéb problémákhoz, a gyermek-egészségügyi programokból és az állami iskolarendszerekből való kizáráshoz, az üzleti tulajdonnal, politikai képviseléssel és a szavazásban való részvétellel, a szociális biztonsághoz, valamint a közszolgáltatásokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos nehézségekhez; mivel a hontalanság miatt fokozódhat az emberkereskedelem, az önkényes fogva tartás, a mozgás szabadságának megsértése, a gyermekek kizsákmányolása és bántalmazása, valamint a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés;
- I. mivel a hontalanság igen aggasztó, globális és regionális emberi jogi következményei ellenére továbbra is korlátozott nemzetközi figyelmet kap, és még mindig az államok belső ügyének tartják; mivel a hontalanság mérséklését, majd felszámolását nemzetközi szinten emberi jogi prioritásként kell kezelni;
- J. mivel a nemi alapú jogszabályi diszkrimináció – például az állampolgárság megszerzése vagy a gyermek vagy házastárs állampolgárságban részesítése terén – még mindig jelen van Dél- és Délkelet-Ázsiában olyan országokban, mint például Nepál, Malajzia és Brunei;
- K. mivel a UNHCR úgy ítéli meg, hogy a régióban 135 millió 5 évesnél fiatalabb gyermek születését nem anyakönyvezték, és őket a hontalanság veszélye fenyegeti;
- L. mivel a hontalanság felszámolása a demokrácia erősödését is eredményezi, hiszen a korábban hontalan személyek így bekerülnek a demokratikus folyamatba, és hozzájárulhatnak ahhoz;
- M. mivel a hontalanság komplex problémája továbbra is a nemzetközi jog és politika perifériájára szorul, bár nem marginális kérdés;
- N. mivel a hontalanság aláássa az érintett népcsoportok fejlődési kilátásait és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend hatékony végrehajtását;
- O. mivel az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala (UNHCR) által a 2014–2024-es időszakra, a hontalanság megszüntetésére kidolgozott globális cselekvési terv a hontalanság komoly eseteinek megoldása terén a kormányok támogatására, az új esetek megelőzésére, valamint a hontalan népcsoportok jobb azonosítására és védelmére törekszik; mivel a cselekvési terv 10. pontja rámutat arra, hogy a hontalansággal kapcsolatban több és jobb minőségi adatra van szükség; mivel az EU elkötelezte magát, hogy aktívan támogassa a cselekvési tervet;
- P. mivel az emberi jogokra és demokráciára vonatkozó, a 2015–2019 közötti időszakra szóló cselekvési tervről szóló tanácsi következtetések megerősítik, hogy fontos foglalkozni a hontalanság kérdésével a kiemelt országokkal fennálló kapcsolatok keretében, és az erőfeszítéseket annak megakadályozására kell összpontosítani, hogy további hontalan népcsoportok jelenjenek meg konfliktusokból, a lakóhely kényszerű elhagyásából és államok felbomlásából adódóan;
- Q. mivel „Az EU éves jelentése az emberi jogok és a demokrácia helyzetéről a világban – Az egyes országokkal és régiókkal kapcsolatos kérdések” című, 2016. szeptember 20-i éves jelentés kijelenti, hogy az Unió célja az uniós külpolitikán belül a következetesség, a hatékonyság és az emberi jogok láthatóságának növelése, továbbá cél az ENSZ-szel és a regionális emberi jogi mechanizmusokkal kapcsolatos, a regionális felelősségvállalásért és az emberi jogok egyetemességének előmozdításáért tett uniós szerepvállalás fokozása, és mivel a jelentés külön megemlíti, hogy ide tartozik az emberi jogokról szóló első politikai párbeszéd elindítása is a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének (ASEAN) emberi jogi mechanizmusaival;

2017. június 13., kedd

- R. mivel az EU eltökélte magát, hogy az emberi jogokat a harmadik országokkal fenntartott kapcsolatainak középpontjába helyezi;
- S. mivel a hontalanság kedvez a népességmozgásnak, a kivándorlásnak, az emberkereskedelemnek, és teljes alrégiókat destabilizálhat;
- T. mivel a világ 10 millió hontalanja közül nagyon sok Dél- és Délkelet-Ázsiában él, a mianmari rohingyák pedig a legnagyobb hontalan csoport a világon, több mint 1 millió – az UNHCR hontalanokkal kapcsolatos mandátuma alá tartozó – fővel, de nagy létszámú hontalan közösségek találhatók Thaiföldön, Malajziában, Bruneiben, Vietnamban, a Fülöp-szigeteken és másutt is; mivel hontalan tibetiek olyan országokban is laknak, mint például India vagy Nepál; mivel néhány ilyen csoport a UNHCR hontalansággal kapcsolatos mandátumának hatálya alá tartozik, de mások nem; mivel a világ hontalan népcsoportjaival kapcsolatos statisztikai adatok és beszámolók hiányosak és nem minden ország vezet statisztikát erről a problémáról; mivel Dél- és Délkelet-Ázsiában egyaránt akadnak elhúzódó és megoldatlan ügyek, akárcsak olyanok is, amelyekben érdemi előrelépés történt;
- U. mivel az utóbbi években előrelépés történt Dél- és Délkelet-Ázsiában az állampolgársági jogszabályok módosítása terén, amely során megfelelő rendelkezéseket vezettek be a hontalanság megelőzése és annak érdekében, hogy a hontalan személyek állampolgárságot szerezhessenek; mivel ezeket az erőfeszítéseket fokozni kell, az elfogadott jogszabályokat pedig a gyakorlatban is tiszteletben kell tartani;
- V. mivel a rohingyák a világ egyik legüldözöttebb kisebbsége, egyik legnagyobb hontalan népcsoportja, amelyik a burmai állampolgársági törvény 1982-es kihirdetése óta hivatalosan hontalan; mivel a rohingyák nemkívánatosak a mianmari hatóságok és a szomszédos országok számára, noha ez utóbbiak közül néhány nagyszámú menekültnek nyújt menedéket; mivel Rakhine államban összecsapások zajlanak; mivel a határokon át Bangladesbe érkező több ezer menekültet, akiknek égető szükségük van a humanitárius segítségnyújtásra, erőszakkal visszaküldik, ami a nemzetközi jog súlyos megsértésének minősül; mivel a rohingyák a Rakhine államban tapasztalható kollektív büntetés politikája elől menekülnek, ahol a biztonsági erők megkülönböztetés nélküli megtorlásokat hajtanak végre, beszámolók szerint helikopterről tüzelnek a falvak lakóira, százával gyűjtik fel otthonaikat, önkényesen tartóztatnak le embereket, a nőket és lányokat pedig megerőszakolják; mivel a rohingyák helyzetére mindeztől kezdve adott belföldi és nemzetközi válaszok egyáltalán nem voltak kielégítőek, és még számos, a helyzet megoldására szolgáló eszközt nem még nem térképeztek fel;
- W. mivel az úgynevezett biháriak százezreit nem kezelték bangladesi állampolgárként a bangladesi függetlenségi háború nyomán, miután Pakisztán megtagadta a szülőföldjükre való hazatelepítést; mivel azonban 2003 óta számos bírósági ítélet erősítette meg, hogy a biháriak bangladesi állampolgárok; mivel számos bihári még mindig nem illeszkedett be a bangladesi társadalomba és fejlesztési programokba, és sokan még mindig nem tudnak újonnan megerősített jogaikkal élni;
- X. mivel Dél- és Délkelet-Ázsiában számos más hontalan csoport van még; mivel az elmúlt években számos pozitív fejlemény következett be, mint például Indonéziában, amely megszüntette az állampolgárság megszerzésével kapcsolatos nemi alapú diszkriminációt, továbbá 2006-ban megreformálta állampolgársági törvényét annak érdekében, hogy a több mint öt évig külföldön tartózkodó indonéziai migránsok ne veszítsék el állampolgárságukat, ha ezáltal hontalanná válnának; Kambodzsa a születést követő első 30 napon belül ingyenessé tette a születések anyakönyvezését. Vietnam 2008-ban megkönnyítette a honosítást minden, több mint 20 éve Vietnam területén élő hontalan számára; Thaiföldön pedig az állampolgársági és népesség-nyilvántartási törvény reformját követően 23 000 hontalan személy szerzett állampolgárságot 2011 óta;
- Y. mivel kiemelten fontos, hogy a régió valamennyi országának kormányai és illetékes hatóságai a nemzetközi kötelezettségeikkel és a nemzetközi emberi jogi normákkal összhangban teljes mértékben tartsák tiszteletben a viszályok tilalmának elvét, és nyújtsanak védelmet a menekülteknek;
- Z. mivel a hontalan csoportoknak hozzáférést kell biztosítani az egészségügyi, táplálkozással kapcsolatos nevelést és élelmezési segítyt nyújtó humanitárius programokhoz;

2017. június 13., kedd

1. aggódik a hontalanság világszerte, különösen Dél- és Délkelet-Ázsiában milliós számban tapasztalható esetei miatt, és szolidaritását fejezi ki a hontalan személyekkel;
2. rendkívül aggasztja a mianmari rohingya kisebbség helyzete; döbbenettel fogadja az emberi jogok tömeges megsértéséről és a folyamatos elnyomásról, a rohingyák hátrányos megkülönböztetéséről és a mianmari társadalom részeként való elfogadásuk megtagadásáról szóló beszámolókat, ami összehangolt etnikai tisztogatási kampánynak tűnik; hangsúlyozza, hogy a rohingyák nemzedékek óta élnek Mianmar területén, és teljes mértékben jogosultak a mianmari állampolgárságra – amellyel korábban rendelkeztek is –, valamint az azzal járó valamennyi jogra és kötelezettségre; sürgeti a mianmari kormányt és hatóságokat, hogy adják vissza a rohingya kisebbség tagjainak mianmari állampolgárságukat; sürgeti továbbá, hogy Rakhine államot haladéktalanul nyissák meg a humanitárius szervezetek, a nemzetközi megfigyelők, a civil szervezetek és az újságírók előtt; úgy véli, hogy részre nem hajló kivizsgálást kell szervezni az emberi jogokat megsértők felelőssége vonása érdekében; úgy véli továbbá, hogy sürgős intézkedésekre van szükség a kisebbségek további hátrányos megkülönböztetése, a velük szemben uralkodó ellenségeskedés és erőszak, vagy az ilyen cselekményekre való felbujtás megelőzéseért; elvárja a Nobel-békedíjas és Szaharov-díjas Aung Szan Szú-csitől, hogy használja ki a myanmari kormányban betöltött különféle szerepeit a helyzet mielőbbi megoldása érdekében.
3. sajnálja, hogy a hontalanság jogállását esetenként adott közösségek marginalizálására és jogaiktól való megfosztására használják fel; úgy véli, hogy a kisebbségek jogi, politikai és társadalmi befogadása a demokratikus átalakulás kiemelten fontos eleme, és hogy a hontalansággal kapcsolatos problémák megoldása hozzájárulhat a jobb társadalmi kohézió és a politikai stabilitás eléréséhez;
4. felhívja a figyelmet arra, hogy a hontalanság jelentős humanitárius válságokat eredményezhet, és megismétli, hogy a hontalan személyek számára hozzáférést kell biztosítani a humanitárius programokhoz; kiemeli, hogy a hontalanság gyakran az oktatáshoz, egészségügyi ellátáshoz, munkához, a mozgásszabadsághoz és a biztonsághoz való hozzáférés hiányát vonja maga után;
5. aggodalommal tölti el, hogy nem állnak rendelkezésre adatok a hontalanságról Dél- és Délkelet-Ázsia tekintetében, mivel például Bhutánra, Indiára, Nepálra és Kelet-Timorra vonatkozóan nem, vagy alig érhetők el adatok; aggodalommal tölti el továbbá, hogy az összesített számadatok rendelkezésre állása esetén is hiányoznak például a nők, gyermekek és más kiszolgáltatott csoportokra vonatkozó lebontott adatok; rámutat, hogy ez az információhiány nehezíti a célzott fellépések kidolgozását, többek között az UNHCR-nek a hontalanság 2024-re történő felszámolását célzó kampánya keretében is; határozottan bátorítja a dél- és délkelet-ázsiai országokat, hogy gyűjtsenek és bocsássanak rendelkezésre a hontalanságra vonatkozóan megbízható és nyilvános diszaggregált adatokat;
6. rámutat, hogy vannak pozitív példák is, például a Fülöp-szigetek 2016. májusi kezdeményezése a régió hontalan gyermekeinek számával és helyzetével kapcsolatos adatok iránti igény kezelésére; felszólítja az EU-t, hogy ajánlja fel együttműködését és támogatását, hogy a régióban átfogó módon feltérképezésre kerüljön a hontalansággal kapcsolatos helyzet, és azonosítsák a felszámolására irányuló projekteket;
7. mélységesen aggasztja, hogy Brunei, Malajzia és Nepál államok nemi alapon diszkriminatív jogszabályokkal rendelkeznek; hangsúlyozza felül kell vizsgálni az állampolgársági jogszabályokkal kapcsolatos rendelkezéseket, különösen a gyermek jogairól szóló egyezmény és a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöbölésére irányuló egyezmény (CEDAW) rendelkezéseit;
8. üdvözlöi a régióban bekövetkezett pozitív fejleményeket és a Fülöp-szigetek, Vietnam és Thaiföld erőfeszítéseit, valamint arra ösztönzi a régió országait, hogy a hontalanságnak a régióban történő felszámolása érdekében működjenek együtt, és osszák meg a jó példákat és erőfeszítéseket;
9. emlékeztet a korábban hontalanok helyzetére a régióban és a részvétel emberi jogi elvére; támogatja a hontalanság által érintett közösségek és a korábban hontalan személyek bevonását a fejlesztési projektekre és tervezésbe; arra ösztönzi a kormányokat és a fejlesztési projekteket, hogy a CEDAW de facto egyenlőség felgyorsítását célzó 4. cikkének (1) bekezdése alapján foglalkozzanak a hontalanság utáni hátrányos megkülönböztetéssel;
10. bár elismeri az olyan kérdések ügyében a nemzeti szuverenitást, mint például az állampolgárság, sürgeti a hontalan népcsoportoknak otthont adó országokat, hogy tegyenek konkrét lépéseket az ügy megoldása érdekében, összhangban a nemzetközi egyezményekben, különösen – a mindannyiuk által ratifikált – gyermek jogairól szóló egyezményben rögzített elvekkel; megállapítja, hogy a régióban pozitív fejleményekre is sor került;

2017. június 13., kedd

11. sürgeti Banglades kormányát, hogy kötelezze el magát az 1997-es Chittagong Hill Tracts békemegállapodás teljes körű végrehajtását lehetővé tevő egyértelmű ütemterv mellett, ezáltal tegye lehetővé az elűldözött jumma népcsoport rehabilitációját, akik jelenleg hontalanként élnek Indiában;
12. határozottan ösztönzi az államokat, hogy érvényesítsék azt a hontalanság eseteinek csökkentéséről szóló 1961-es egyezményben szereplő biztosítékot, amely szerint egy adott állam területén született személy megkapja az állampolgárságot akkor, ha máskülönben hontalanná válna;
13. hangsúlyozza a hontalanság és a társadalmi és gazdasági kiszolgáltatottság közötti összefüggéseket; sürgeti a fejlődő országok kormányait az állampolgárság megkülönböztetésen alapuló megtagadásának, elvesztésének vagy az attól való megfosztás megakadályozására, méltányos állampolgársági jogszabályok elfogadására, valamint az állampolgárság dokumentálását illetően elérhető, megfizethető és megkülönböztetésmentes eljárások alkalmazására;
14. üdvözli, hogy a Tanács emberi jogokról és demokráciáról szóló uniós cselekvési tervével (2015–2019) kapcsolatos következtetéseiben elkötelezi magát, hogy foglalkozzon a hontalanság kérdésével a kiemelt országokkal fennálló kapcsolatok keretében, és ezen túlmenően üdvözli a Tanács arra irányuló kötelezettségvállalását, hogy megerősítse kapcsolatát az ASEAN-nal; javasolja, hogy ezek az erőfeszítések ne csupán a konfliktus, menekülés és az államok felbomlása következtében hontalanná váló népcsoportok megjelenésére összpontosítsanak, hanem egyéb releváns szempontokat is vegyenek figyelembe, mint például a hátrányos megkülönböztetés vagy az anyakönyvezés és népszerűségi-nyilvántartás hiánya következtében kialakult hontalanság;
15. emlékeztet a 2015 és 2019 közötti időszakra vonatkozó emberi jogokkal és demokráciával kapcsolatos uniós cselekvési tervben megígért, a Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) közötti közös keretrendszer kialakítására irányuló fellépésre, amely lehetőséget biztosít a hontalanság kérdésének harmadik országokkal való megvitatására; hangsúlyozza, hogy egy hivatalos keret részletes kidolgozása és terjesztése eszközül szolgálhat az Európai Unióban a UNHCR azon céljának támogatására, hogy 2024-ig számolják fel a hontalanságot;
16. felszólítja az EU-t, hogy segítse elő globális megoldások kidolgozását a hontalanságra, konkrét regionális vagy helyi stratégiákkal együtt, mivel az egységes megközelítés nem lesz kellően hatékony a hontalanság kezelésére;
17. úgy véli, hogy az EU-nak erőteljesebben kell hangsúlyoznia a hontalanság olyan globális kérdésekre gyakorolt jelentős hatását, mint a szegénység felszámolása, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend és a fenntartható fejlesztési célok megvalósítása, a gyermek jogainak előmozdítása, valamint az illegális migráció és az emberkereskedelem kezelésének szükségessége;
18. üdvözli a 16.9 fenntartható fejlesztési cél elfogadását, amely a jog által elismert személyazonosság és a születési anyakönyvezés mindenki számára való biztosítására irányul; sajnálja azonban, hogy a hontalanságot nem említi kifejezetten a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend, sem mint a megkülönböztetés lehetséges alapját, sem mint a szegénység felszámolása keretén belüli célkitűzést; felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy fontolják meg hontalansági mutatók beépítését a nyomonkövetési és jelentéstételi mechanizmusaikba a fenntartható fejlesztési célok végrehajtása során;
19. hangsúlyozza a hontalansággal kapcsolatos hatékony kommunikációs stratégia fontosságát, hogy fel lehessen hívni a figyelmet erre a témára; felszólítja az EU-t, hogy többet és jobban tájékoztasson a hontalanságról, együttműködve a UNHCR-rel, illetve az érintett harmadik országokban található delegációi révén, és összpontosítson a hontalanság következtében történt emberi jogi jogsértésekre;
20. felszólítja az EU-t, hogy dolgozzon ki két intézkedéscsomagon alapuló, átfogó stratégiát a hontalanságra; úgy véli, hogy az első csomagnak a sürgető helyzetekkel kell foglalkoznia, a másodiknak pedig a hontalanság felszámolására irányuló hosszú távú intézkedéseket kell meghatározni; úgy véli, hogy a stratégiának korlátozott számú prioritásra kell összpontosítania, és hogy az EU-nak sürgős helyzetekben vezető szerepet kell játszania, hogy nemzetközi szinten is felhívja a figyelmet a hontalanságra;
21. hangsúlyozza, hogy az EU hontalansággal kapcsolatos átfogó stratégiájának a hontalan személyek sajátos helyzeteihez hozzáigazíthatónak kell lennie; hangsúlyozza, hogy a megfelelő intézkedések meghatározása érdekében különbséget kell tenni az adminisztratív kapacitás hiányának eredményeként bekövetkező hontalanság és az egyes közösségek vagy kisebbségek elleni diszkriminatív állami politika eredményeként bekövetkező hontalanság között;

2017. június 13., kedd

22. ajánlja, hogy a tagállamok kezeljék prioritásként a hontalanság megoldására Dél- és Délkelet-Ázsiában történt pozitív fejlemények támogatását, és új, átfogó politikai megközelítést javasol, amely magában foglalja többek között a következőket:

- az államok ösztönzése a hontalanságról szóló egyezményekhez való csatlakozásra, a parlamenti és miniszteri, illetve egyéb szintű kétoldalú kapcsolatokban a vele együtt járó előnyök hangsúlyozása révén;
- az ASEAN ágazati szervezeteinek és a SAARC-nak támogatása, hogy támogathassák saját tagállamaikat az állampolgársághoz való jog érvényesítésében és a hontalanság felszámolásában;
- a hontalanságról szóló egyezmények jelentőségének kiemelése multilaterális fórumokon;
- együttműködés államokkal annak érdekében, hogy meggyőzzék őket a hontalan személyekről és a meg nem határozott állampolgársággal rendelkező személyekről történő interszekcionális, diszaggregált és ellenőrizhető adatok gyűjtésének előnyeiről, mivel a hontalan személyek azonosítása az érintett államok számára az első lépés ahhoz, hogy meg hozzák a hontalanság felszámolásához szükséges intézkedéseket; az összegyűjtött adatokat nyilvántartásba vétel, dokumentáció, közszolgáltatások nyújtása, a közrend fenntartása, illetve fejlesztési tervezés céljából használhatják fel;
- annak következetes hangsúlyozása, hogy a születések anyakönyvezésnek ingyenesnek, könnyen hozzáférhetőnek kell lennie, és hátrányos megkülönböztetés nélkül kell történnie;
- annak következetes hangsúlyozása, hogy a nemzeti személyazonosító rendszereknek magukban kell foglalniuk személyazonosító okmányok biztosítását a területen található valamennyi személy számára, beleértve a nehezen megközelíthető és marginalizálódott csoportokat is, amelyeket a hontalanság vagy az állampolgárság hiányának veszélye fenyeget;
- a dél- és délkelet-ázsiai országok támogatása abban, hogy mindenki számára biztosítsák az oktatáshoz való hozzáférést, a hontalan gyermekeket is beleértve, mivel a hontalanság jelentős mértékben akadályozza a gyermekeket az egyenlő oktatási lehetőségekhez való hozzáférésben;
- az innovatív technológia fontos szerepének ösztönzése digitális születési anyakönyvezési programok használata révén, amelyek célja a nyilvántartás és az archiválás fejlesztése;
- az állampolgárságra vonatkozó jogszabályok tartalmával és alkalmazásával kapcsolatos kérdések, valamint az állampolgárságtól való önkényes megfosztás vagy az állampolgársághoz való jog nemzetiségi alapon történő megtagadásának kezelése, mivel ez a régióban a hontalanság egyik fő oka;
- a régió államainak ösztönzése, hogy emberi jogi és közösségi alapú megközelítések révén foglalkozzanak a nők szükségleteivel, valamint a szexuális és nemi alapú erőszakkal kapcsolatos kérdésekkel, különösen az emberkereskedelem áldozatai esetében;
- az állampolgárságra vonatkozó jogszabályok és a nemi alapon történő megkülönböztetéssel kapcsolatos problémák megoldása, minthogy bizonyos országok megnehezítik, vagy egyenesen lehetetlenné teszik az anyák számára, hogy állampolgárságuk a gyerekeikre átszálljon;
- annak biztosítása, hogy minden fejlesztési projekt és humanitárius segély, amelyhez az Unió finanszírozást nyújt, úgy legyen kialakítva, hogy minden releváns esetben foglalkozzon a hontalanság kérdésével;
- kapacitásépítés az érintett uniós intézmények és szereplők körében annak érdekében, hogy képesek legyenek a hontalansággal kapcsolatos problémák megértésére, értékelésére, az ezekkel kapcsolatos programozásra és jelentéstételre, és rendszeres jelentéstétel bevezetése az EU hontalanság elleni küzdelem terén elért eredményeiről, akár úgy, hogy „Az emberi jogok és a demokrácia helyzete a világban” című uniós jelentés egy részt a hontalanság témájának szenteljen;
- annak biztosítása, hogy a hontalanság, a nemzetiség és az állampolgárság megfelelően említésre kerüljenek az emberi jogokkal és a demokráciával kapcsolatos országstratégiákban, és azok abból az alapelvből induljanak ki, hogy nemre, fajra, bőrszínre, vallásra, hitre, nemzetiségi származásra, nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozásra való tekintet nélkül, mindenki jogosult az állampolgárságra; a hontalanság témájával való foglalkozás az érintett országokkal folytatott minden politikai és emberi jogi párbeszéd során;
- a hontalansággal kapcsolatos uniós emberi jogi iránymutatás kidolgozása, hogy konkrét mérhető célokat állapítsanak meg az EU-nak a világban tapasztalható hontalanság felszámolására irányuló erőfeszítéseivel;

2017. június 13., kedd

- a Dél- és Délkelet-Ázsiában tapasztalható hontalanságról szóló párbeszéd fokozása az érintett regionális és nemzetközi szervezetekkel, valamint a dél- és délkelet-ázsiai országok szomszédjaival és a régió egyéb aktív államaival;
 - annak biztosítása, hogy releváns esetekben a választási megfigyelő missziók résztvevői tudatában legyenek a hontalanság kérdésének;
 - annak hangsúlyozása, hogy mennyire fontos felhatalmazni a regionális emberi jogi szervezeteket, hogy aktívabb szerepet játszhassanak a hontalanság azonosításában és felszámolásában;
 - megfelelő finanszírozás fenntartása a fejlesztési együttműködési eszköz, az Európai Fejlesztési Alap, a demokrácia és az emberi jogok európai eszközének költségvetésében a hontalan közösségekhez eljutni törekvő nem kormányzati és egyéb szervezetek számára; a civil társadalmi szervezetek és a hontalan közösségek közötti partnerségek támogatása ez utóbbiak megerősítése érdekében, hogy harcolhassanak jogaikért;
 - az országok közötti együttműködés bátorítása a hontalanság leküzdése érdekében, különösen ha ez határokon átnyúló hatással bír, és a hontalanság elleni küzdelemmel kapcsolatos nemzetközi normák végrehajtásával kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréjére is kiterjedően;
 - nyomon követés biztosítása, mint például a tudatosság növelése, továbbá a közigazgatási szervek számára a kapacitásépítés keretében technikai támogatás nyújtása, többek között helyi szinten is, olyan helyeken, ahol történtek pozitív fejlemények, amelyeket gyakorlatba kell ültetni, például Thaiföldön, a Fülöp-szigeteken, Vietnamban és Bangladesben, ahol a biháriak számára visszaállították az állampolgársághoz való jogot, a szavazáshoz való jogot is beleértve;
23. felhívja Brunei Darussalam Állam, Malajzia és Nepál kormányait, hogy lépjenek fel az állampolgársági jogszabályaikban jelen lévő nemek közötti megkülönböztetés formái ellen, és hogy mozdítsák elő a gyermekek állampolgársághoz való jogát;
24. rámutat a hontalanság és a kényszerű lakóhelyelhagyás közötti kapcsolatra, különösen a konfliktusok által érintett régiókban; emlékeztet, hogy a világon legalább 1,5 millió hontalan személy menekült vagy volt menekült, köztük sok fiatal nő és lány;
25. emlékeztet, hogy a hontalanság a világban nagyrészt nem feltérképezett és nem bejelentett, és hogy a meglévő adatok eltérő definíciókon alapulnak; sürgeti a nemzetközi közösséget egy egységes definíció elfogadására, továbbá a fejlődő országokban a hontalanság mérésére szolgáló adatgyűjtés hiányosságainak kezelésére, különösen azáltal, hogy támogatják a helyi hatóságokat a hontalan személyek számszerűsítésére, azonosítására és regisztrálására szolgáló megfelelő módszerek alkalmazásában, illetve statisztikai kapacitásaik megerősítésében;
26. felkéri a Bizottságot a tagállamok közötti bevált gyakorlatok megosztásának elindítására, ösztönzi a nemzeti hontalansági kapcsolattartó pontok közötti aktív koordinációt, és üdvözli az #IBelong kampányt;
27. kiemeli a hontalan személyek jogállásáról szóló 1954-es egyezmény, illetve a hontalanság eseteinek csökkentéséről szóló 1961-es egyezmény kulcsszerepét, amely egyezmények a hontalan személyek azonosítására és védelmére szolgáló jogi keretek létrehozását, valamint a hontalanság megelőzését írják elő, és jelentős kezdő lépést jelenthetnek a hontalanság problémájának megoldása terén előre lépni szándékozó államok számára;
28. üdvözli a hontalan személyeknek Dél- és Délkelet-Ázsiában számos eszközzel nyújtott uniós támogatást, és ösztönzi az Uniót erőfeszítései folytatására, hogy foglalkozzon a hontalanságnak a fejlődésre, a békére és a stabilitásra tett hatásával a fejlesztési együttműködési programjai és szélesebb értelemben a külső fellépése szerves részeként;
29. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamok kormányainak.
-